บทที่ 2

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริการนิสิตนักศึกษาเป็นเรื่องที่สถาบันการศึกษาในปัจจุบันเริ่มตื่นตัวและให้ความสนใจกันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ซึ่งสถาบันแต่ละแห่งสนับสนุนและให้ความสนใจมาก นอกจากนั้นในระดับผู้บริหารประเทศก็ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง และอนุมัติให้เงินสนับสนุนแก่สถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ถึง 20,000,000.00 บาท [1] ต่อปี อย่างไรก็ตาม การบริการที่สถานศึกษาจัดให้ จะเป็นกิจกรรมระเบียบวินัย การให้ความช่วยเหลือเรื่องหอพัก หรือการให้คำปรึกษาแนะแนวก็ตาม ในความรู้สึกของคนโดยทั่วไปเข้าใจว่า การบริการนิสิตนักศึกษาในเรื่องต่าง ๆ นั้นเป็นการคอยควบคุมดูแล ทั้ง ๆ ที่ความสำคัญของการบริการนิสิตนักศึกษาเป็นการส่งเสริมสนับสนุน และช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ความหมายของบริการนิสิตนักศึกษามีหลายประการมากกว่าที่คนทั่วไปจะเข้าใจได้ครอบคลุมทุกประเด็น ดังจะได้กล่าวต่อไป

ความหมายของการบริการนิสิตนักศึกษา

อี. จี. วิลเลียมสัน (E. G. Williamson) ได้ให้ความหมายไว้ว่า

การบริการนิสิตนักศึกษา หมายถึง โปรแกรมการดำเนินงานสำหรับนิสิตนักศึกษา มีแนวความคิดการบริการโดยทั่วไปในทุกมหาวิทยาลัย เพื่อช่วยนิสิตนักศึกษาในเรื่อง

---

[1] สัมภาษณ์ วิชา เพชรขาว, หัวหน้างานกิจกรรม กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 15 ธันวาคม 2523.

การเป็นคนที่มีเหตุผล พัฒนาการทางด้านทักษะต่าง ๆ การร่วมมือกับหมู่คณะ สามารถเรียนและอ่านได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การบริการนิสิตนักศึกษามีแนวคิดในการสนับสนุนเพื่อการเป็นนักศึกษา ได้แก พัฒนาการในด้านต่าง ๆ เช่น รางกาย ศีลธรรม การเป็นปัญญาชน และด้านสังคม [1]

อาร์. อี. เบอร์ดี (R. E. Berdie) กล่าวว่า

การบริการนิสิตนักศึกษาเป็นงานที่ประยุกต์ความรู้และหลักการทางด้านการอุดมศึกษา ซึ่งผสมผสานวิชาทางด้านสังคมพฤติกรรมศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยาการศึกษาและสังคมวิทยา [2]

การอุดมศึกษาและการบริการนิสิตนักศึกษา

อดรินนี บาร์นา (Adrienne Barna) เจมส์ อาร์. ฮอส์ (James R. Haws) และ ลี นีฟเฟแคมป์ [3] (Lee Knefekamp) ได้กล่าวถึง การอุดมศึกษาของอเมริกาในประวัติศาสตร์รับผิดชอบความต้องการของสังคมในการสนองและการมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสามารถแบ่งประวัติศาสตร์การอุดมศึกษาของอเมริกาได้เป็น 3 ระยะ ซึ่งแต่ละระยะมีปรัชญาการศึกษาที่ต่างกันออกไป การเปลี่ยนปรัชญา

---

[1] E. G. Williamson, Student Personnel Services in Colleges and Universities (New York: McGraw-Hill, 1961), p. 3.

[2] วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, "การบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา เอกสารประกอบวิชางานบุคลากรนิสิตนักศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2522, หน้า 1 อ้างจาก Ralph E. Berdie, "Student Personnel Work: Definition and Redefinition," The Journal of College Student Personnel 7 (May 1966): 131.

[3] Adrienne Barna; James R. Haws; and Lee Knefekamp, "New Students: Challenge to Students Affairs," New Direction for Student Affairs, No. 4 (San Francisco: Jossey-Bass, 1978), pp. 107-112.

แต่ละครั้งมีผลในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและผู้ที่เข้ามาศึกษา วิทยาลัยในยุคแรก ระยะเจ้าขุนมูลนาย (Aristocratic Period) วิทยาลัยมีขึ้นเพื่อสนองความต้องการของชนกลุ่มน้อยในสาขากฎหมาย แพทย์และศาสนา และการตั้งวิทยาลัยในครั้งแรกนั้นมีเพื่อเตรียมตัวชนชั้นสูงเป็นหัวหน้าของสังคม ส่วนใหญ่นักศึกษาจะมาจากครอบครัวที่ร่ำรวยของสังคมชั้นสูง ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องมีความสามารถทางวิชาการสูง แต่ขึ้นอยู่ที่ฐานะ เศรษฐกิจ สังคมเป็นหลัก สำหรับคนจน ชนกลุ่มน้อยและผู้หญิงไม่ได้รับการสนองตอบทางการศึกษาในระดับนี้

ปรัชญาในระยะแรกได้เปลี่ยนมาเป็นปรัชญาการศึกษาที่คำนึงถึงผู้ที่มีความสามารถเป็นสำคัญ เริ่มจากระยะครอบครองที่ดิน (Land Grant Period) และสิ้นสุดใน ค.ศ. 1950 การศึกษาของชาติในระยะนี้คำนึงถึงโอกาสทางการศึกษา โดยดูความสามารถและการมีสิทธิทางการศึกษา นักศึกษาในยุคนี้มาจากครอบครัวของชนชั้นกลาง และชนชั้นกรรมาชีพที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมจากระดับมัธยมศึกษา นักศึกษาต้องการการขยายหลักสูตรที่สนองตอบต่อความสนใจและการขยายเป้าหมายของการว่าจ้างการทำงาน ซึ่งมีผู้หญิงและทหารผ่านศึก และชนกลุ่มน้อยมาลงทะเบียนศึกษา การอุดมศึกษาสนองตอบต่อปรัชญาที่ว่าสังคมต้องการสร้างและใช้ทรัพยากรจากความเป็นปราชญ์เป็นเครื่องค้ำจุน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาในช่วงนี้ขึ้นกับ

1. ความสามารถทางวิชาการและระบบการสอบของชาติ

2. ความสามารถในการจ่ายเพื่อการศึกษา (ในขณะเดียวกันวิทยาลัยได้มีทุนการศึกษาเพิ่มมากขึ้น)

3. สังคมมีแนวความคิดโดยคำนึงถึงผู้หญิงและทหารผ่านศึกเท่านั้น

ในระยะ ค.ศ. 1960-1970 ปรัชญาการศึกษาได้เปลี่ยนมาเป็นระยะการศึกษาเพื่อมวลชน (Period of Egalitarianism) และผลสะท้อนของระยะนี้เพิ่มความกดดันจากชนกลุ่มต่าง ๆ กว้างขวางขึ้น คือ ชนกลุ่มน้อย ผู้หญิง การศึกษาต่อเนื่อง คนพิการและผู้ที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ต้องการการรับเข้าศึกษาเล่าเรียน ทุน การเปลี่ยนโปรแกรมการเรียน หลักสูตร และโครงสร้างของสถาบัน ต่อมามีการศึกษาแบบการศึกษา

ผู้ใหญ่ขึ้น (Adult Learner) นักศึกษาจำนวนมากมาจากครอบครัวที่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ไม่ดีเห็นว่า ปริญญาจะนำไปสู่งานที่ดีกว่าและการยกระดับของตนเองทางสังคม วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมีการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนรัฐบาลต้องขยายทั้งขนาดและจำนวนโรงเรียนเริ่มมีการเรียนซ่อมเสริมและการกวดวิชา สรุปได้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาครั้งใหญ่ และตารางการเรียนยืดหยุ่นได้มากขึ้นเพื่อความสะดวกของผู้เรียน มีการเปลี่ยนแปลงทั้งโปรแกรมการศึกษาและหลักสูตร ทั้งระดับบัณฑิตศึกษาและระดับต่ำกว่า วัตถุประสงค์ทางการศึกษาสำหรับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ไม่ใช่เป็นการสร้างอัศวินที่มีความสามารถ มีความเป็นปราชญ์ แต่คนเหล่านั้นจะต้องเหมาะสมกับการอยู่ร่วมในสังคมและการติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อน [1] นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความต้องการในการใช้บริการ การให้คำแนะนำและบริการต่าง ๆ จากอาจารย์ รวมทั้งจากผู้บริหาร นักศึกษากระตือรือร้นในการฝึกทักษะการอ่านอย่างรวดเร็ว การอ่านเข้าใจความ การให้คำปรึกษาทางอาชีพ การหางานทำในระหว่างการศึกษาเล่าเรียน ทุน และการให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัว ความลำบากอยู่ที่นักศึกษาแต่ละคนพอใจที่จะหาสิ่งเหล่านั้นด้วยตนเอง โดยเฉพาะมีแนวโน้มที่จะมีความก้าวร้าวในการเผชิญปัญหาต่าง ๆ มากขึ้น

ปรัชญาการศึกษาในปัจจุบันขึ้นอยู่กับการประสบความสำเร็จในการตอบสนองความต้องการของนักศึกษาแต่ละคน และการออกแบบโปรแกรมการสอนต่าง ๆ ให้สนองความสนใจ เป็นความจริงที่ว่าความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษามีต่อบริการของสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ดังนั้น จึงเป็นความจำเป็นที่สถาบันการศึกษาจะต้องปรับสภาพต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความต้องการของนักศึกษา และจัดทำการศึกษาเพื่อทุกคนและการศึกษาเพื่อแต่ละคนในขณะเดียวกัน เป็นที่เชื่อกันว่ามีบทบาทหลายอันที่กิจการนิสิตนักศึกษาจะสามารถทำได้ เพื่อสนองต่อความต้องการของนักศึกษา ช่วยให้นักศึกษามีความเจริญก้าวหน้าทาง

---

[1] A. Lawrence Lowell, At War with Academic Traditions in America (Cambridge: Haward University Press, 1934), p. 32.

บุคลิกภาพมากทั้งในเรื่องประสบการณ์ ความสำเร็จที่เพิ่มขึ้นในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ค่านิยม มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนทั้งทางด้านอาชีพและส่วนตัว ทั้งช่วยให้นักศึกษาเข้าใจงานอาชีพและชีวิตเมื่อจบการศึกษาออกไปแล้ว [1]

เมื่อนำเอาจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาพิจารณาทบทวน ก็จะเห็นได้ว่า เดิมทีรัฐต้องการให้มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งผลิตนักวิชาชีพชั้นสูงเพื่อรับราชการ ดังจะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ของการสถาปนามหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มุ่งผลิตบัณฑิตไปรับราชการ โดยเฉพาะในสาขาวิชาที่มีความต้องการเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาประเทศในยุคนั้น ๆ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย และการนำระบอบประชาธิปไตยเข้ามาใช้ในประเทศไทยก่อให้เกิดความจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาประชาชนให้เข้าใจระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง พัฒนาการทางด้านการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยจึงได้กลายเป็นแรงกระตุ้นสำคัญประการที่สาม ที่มีผลโดยตรงต่อการจัดตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง ในปี พ.ศ. 2477 และมีมหาวิทยาลัยอีกหลายแห่งได้เกิดขึ้นในระยะนี้ (พ.ศ. 2477 - พ.ศ. 2486)

ต่อมาในช่วงของรัฐบาลปฏิวัติ พ.ศ. 2501 มีนโยบายในการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และนโยบายประการหนึ่งคือการกระจายการศึกษาไปสู่ส่วนภูมิภาค เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในระยะต่อมาหลังวันมหาวิปโยค 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 นิสิตนักศึกษาได้มีการเรียกร้องสิทธิและความเสมอภาคทางการศึกษา จึงได้มีสถาบันระดับอุดมศึกษาเกิดขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ฯลฯ

---

[1] Edward Joseph Shoben, Jr., "A Rationale for Modern Student Personnel Work," Personnel-o-Gram 12 (No. 3 1958): 10.

ในระยะปัจจุบันแม้การศึกษาขั้นมหาวิทยาลัยจะขยายตัวกว้างขวางขึ้น แต่การผลิตนักวิชาการชั้นสูงสาขาต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศก็ยังคงเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญ กล่าวคือ มหาวิทยาลัยยังคงเน้นการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคน (Manpower) และออกจะละเลยการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นคน [1] และด้วยเหตุที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้เล็งเห็นถึงการพัฒนากำลังคนควบคู่กับการพัฒนาความเป็นคน ในปี พ.ศ. 2517 จึงได้มีกฎของทบวงมหาวิทยาลัย กำหนดให้การศึกษาทุกหลักสูตรในระดับปริญญาตรี ต้องเรียนหลักสูตรที่ให้สาระสำคัญทางด้านนี้ คือ หลักสูตรการศึกษาทั่วไปหรือหลักสูตรพื้นฐานการศึกษา (General Education) โดยกำหนดว่านิสิตนักศึกษาทุกคนจะต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาทั่วไปในสถาบันระดับอุดมศึกษาไทยยังไม่เป็นการเพียงพอต่อการผลิตบัณฑิต ดังนั้น แต่ละสถาบันจึงได้เน้นกิจการนิสิตนักศึกษาด้วย เพื่อช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์นี้นอกห้องเรียน คือ การพัฒนาความเป็นคนที่มีความรู้ความเป็นปราชญ์ควบคู่กับการมีมนุษยสัมพันธ์ และการปรับตัวเข้ากับคนอื่น นอกจากนี้ การบริการนักศึกษา ยังสามารถสนับสนุนการเรียนการสอน 2 ประการ ดังนี้คือ

1. ช่วยให้นิสิตนักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ช่วยขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคกับการเรียนให้หมดไป เช่น การจัดที่พักอาศัย จัดทุนการศึกษา การบริการด้านสุขภาพอนามัย ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ

2. ช่วยนิสิตนักศึกษาในการพัฒนาความเป็นคนโดยสมบูรณ์ (The whole person) เช่น ในด้านความเป็นผู้ใหญ่ ความเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ส่งเสริมพลานามัย ปลูกฝังคุณธรรมและพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา ให้นิสิตนักศึกษาได้สำเร็จการศึกษาและเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีประโยชน์ต่อประเทศต่อไป [2]

---

[1] วิจิตร ศรีสอ้าน, หลักการอุดมศึกษา, หน้า 11-14.

[2] สำเนาว์ ขจรศิลป์, "บทบาทและทิศทางของงานกิจการนักศึกษา," รายงานการสัมมนาบทบาทและทิศทางการอุดมศึกษาไทย, หน้า 26.

วิวัฒนาการของการบริการนิสิตนักศึกษา

ในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมีหน้าที่พัฒนานิสิตนักศึกษาทุก ๆ ด้าน ในฐานะที่เป็นบุคคลที่จะต้องดำรงชีพในสังคมต่อไป ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยเฉพาะสภาพนอกห้องเรียน ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงศึกษานิสิตนักศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบันว่า นิสิตนักศึกษามีความสนใจ มีการร่วมงานกับกลุ่มซึ่งมีจุดเริ่มแรกจากครอบครัว จากชุมชนที่นิสิตนักศึกษาเป็นสมาชิก และจากเพื่อนฝูงในรุ่นเดียวกัน และจะกล่าวได้หลังจากศึกษาในทุก ๆ ด้านแล้ว จะเห็นได้ว่าการศึกษาในชั้นเรียนเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ในชีวิตของการเป็นนักศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดบริการเสริมความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ นอกห้องเรียนด้วย

ในขณะเดียวกันการบริการนิสิตนักศึกษาเกี่ยวข้องกับอนาคตของนิสิตนักศึกษามาก เพราะ สถาบันอุดมศึกษาไม่ใช่เป็นเพียงสถานที่ในการเตรียมนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพเพื่ออนาคต แต่จะต้องจัดประสบการณ์ให้เพียงพอและประสบการณ์เหล่านั้นจะต้องเป็นการเตรียมนิสิตนักศึกษาให้ดีที่สุดในทุกด้านด้วย การบริการนิสิตนักศึกษาจะช่วยให้นิสิตนักศึกษาได้เห็นคุณค่าและเข้าใจตนเอง มีเป้าหมายของการดำรงชีวิต และตระหนักว่าตนเองในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

อี. จี. วิลเลียมสัน (E. G. Williamson) ได้กล่าวถึงพัฒนาการเริ่มแรกของการบริการต่าง ๆ อยู่ในระหว่าง 150 ปีแรกของการจัดตั้งสหรัฐอเมริกา [1] โดยได้รับอิทธิพลจากฝรั่งเศส อังกฤษ และเยอรมัน [2] สิ่งเหล่านี้รวมทั้งบริการบ้านพัก วินัย กิจกรรมต่าง ๆ และการบริการโดยทั่วไป ในปี ค.ศ. 1833 วิทยาลัยโอเบอร์ลิน ได้เริ่มมีคณบดี

---

[1] E. G. Williamson, Student Personnel Services in Colleges and Universities, p. 4.

[2] Esther Lloyd-Joners, Student Personnel Work as Deeper Teaching, p. 8.

หญิง เป็นผู้ดูแลเฉพาะปัญหาของนิสิตนักศึกษาหญิง ในปี ค.ศ. 1870 ที่มหาวิทยาลัย ฮาร์วาร์ด ได้มีคณบดีของนักศึกษา (Dean of Students) ของมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริการนิสิตนักศึกษาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างตนเองของนิสิตนักศึกษาให้มากที่สุด โปรแกรมของการบริการนิสิตนักศึกษาได้เผยแพร่ไปอย่างช้า เป็นเวลาหลายปี ต่อมาในระยะต้นของศตวรรษที่ 19 ถึงในปี ค.ศ. 1908 ที่เมือง บอสตัน แฟรงค์ พาร์สัน (Frank Parsons) ได้เริ่มการให้คำปรึกษาแนะแนวอาชีพขึ้น [1]

การบริการนิสิตนักศึกษาเพื่อสนองต่อวัตถุประสงค์ของการอุดมศึกษา เป็นการบริการที่สัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ของนิสิตนักศึกษาแต่ละบุคคล ทั้งทางด้านสวัสดิการและพัฒนาการ เทคนิคของการบริการต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการทดสอบทางจิตวิทยา มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในสหรัฐอเมริกา หลัง ค.ศ. 1910 คือ สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ได้มีการใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยาในการจัดชั้นเรียน และการหางานให้นิสิตนักศึกษาชายทำ และมีสาเหตุหลายประการดังต่อไปนี้ที่ทำให้ต้องมีการพัฒนาการจัดโปรแกรมการบริการ [2] ดังที่ ดูกัล เอส. อาร์บัคเคิล (Dugald S. Arbuckle) ได้กล่าวไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. อัตราการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษาสูง จากการสำรวจนิสิตนักศึกษาของวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา พบว่า นิสิตนักศึกษาใหม่ 1 ใน 3 จากจำนวนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่สำรวจ เคยผ่านการศึกษาในมหาวิทยาลัยอื่นมาก่อน นับว่าเป็นการสูญเปล่าของรัฐในการลงทุนทางการศึกษา เพราะการที่มีนักศึกษาซึ่งเคยศึกษาจากมหาวิทยาลัยอื่นมาเรียนซ้ำในปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยอีกแห่งหนึ่งทำให้สูญเสียเวลาและค่าใช้จ่าย

---

[1] E. G. Williamson, Student Personnel Services in Colleges and Universities, p. 4.

[2] C. Gilbert Wrenn, "Philosophical and Psychological Bases of Personnel Services in Education," Bases of Personnel Services (New York: The Ronald Press, 1961), p. 46.

และเพื่อความมั่นใจว่านิสิตนักศึกษาเข้ามาจะได้มีการเริ่มต้นที่ถูกต้อง การช่วยเหลือจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสในการสำเร็จการศึกษามากขึ้น และมหาวิทยาลัยจะต้องรับผิดชอบ โดยให้การช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาอย่างดีที่สุดเพื่อไม่ให้นิสิตนักศึกษาออกกลางคัน

2. ความต้องการของประชากรที่เพิ่มขึ้นในการเข้ารับการศึกษาในระดับสูง จากจำนวนนิสิตนักศึกษา 250,000 คน ในปี ค.ศ. 1900 เพิ่มเป็นจำนวน 2,295,000 คน ในปี ค.ศ. 1950 ปัญหาเรื่องชั้นเรียนใหญ่ การไม่รู้จักเพื่อนนิสิตนักศึกษาด้วยกันเอง การไม่มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอน ทำให้นิสิตนักศึกษามีปัญหามาก ดังนั้น การบริการในด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นเพื่อช่วยความรู้สึกของนิสิตนักศึกษาในการดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัย และช่วยให้นิสิตนักศึกษาได้ทราบถึงสภาพต่าง ๆ ของสถาบัน เช่น มีการจัดปฐมนิเทศนิสิต-นักศึกษาใหม่ การจัดบ้านพัก การให้คำปรึกษาแนะแนว นิสิตนักศึกษาบางคนจะรู้สึกเหงาและว้าเหว่ รู้สึกโดดเดี่ยวในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย การบริการต่าง ๆ จะช่วยให้นิสิตนักศึกษารู้สึกว่าตนเองเป็นบุคคลสำคัญบุคคลหนึ่งในจำนวนนิสิตนักศึกษาทั้งหลาย

3. เนื่องจากมีความก้าวหน้าทางด้านวิชาการอย่างรวดเร็ว จากงานวิจัยในระยะ 20-30 ปี ที่ผ่านมา ทำให้นักการศึกษาเข้าใจการเจริญเติบโตของมนุษย์และพฤติ-กรรมต่าง ๆ ได้ทราบความต้องการของนิสิตนักศึกษา จึงทำให้มีการพัฒนาบริการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมีมากขึ้น [1]

ในระยะ 30-40 ปีที่ผ่านมา การบริการนิสิตนักศึกษาได้เพิ่มความสนใจเกี่ยวกับปัญหาส่วนบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะแนวเป็นกลุ่ม งานวิจัยต่างประเทศในสาขานี้ก็เป็นการวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกลุ่ม เช่น การป้องกันการเดินขบวนและวิธีการของผู้นำทางการเมืองในมหาวิทยาลัย [2]

---

[1] Dugald S. Arbuckle, Student Personnel Services in Higher Education (New York: McGraw-Hill, 1953), pp. 2-8.

[2] Lee C. Deighton, The Encyclopedia of Education, vol. 8 (New York: The Macmillan, 1971), p. 532.

ปรัชญาและแนวคิดเกี่ยวกับการบริการนิสิตนักศึกษา

เจ. เอส. บรูเนอร์ (J. S. Bruner) ได้กล่าวว่า

> การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาไม่เป็นการเพียงพอและการปรับปรุงการศึกษาก็ยังไม่เป็นการเพียงพอ สิ่งสำคัญคือ การสร้างความสามารถด้านหนึ่งของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับ วัฒนธรรม สังคม เทคโนโลยี และไม่เพียงแต่ให้ความรู้เท่านั้น แต่จะต้องทำให้นิสิตนักศึกษารู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งและมีความเป็นเจ้าของสิ่งนั้นด้วย [1]

ในปี ค.ศ. 1937 สภาการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (The American Council on Education) ได้เห็นว่างานของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยทั้งหลาย คือ ช่วยเหลือให้นิสิตนักศึกษาได้พัฒนาไปจนถึงขีดสุดของความสามารถของแต่ละบุคคลในการปรับปรุงตนเอง ในการใช้ชีวิตในสังคมให้ดีที่สุด โดยกล่าวว่า

> หลักปรัชญาข้อนี้กำหนดเป็นข้อผูกมัดสถาบันการศึกษาในการที่จะต้องพิจารณานิสิต-นักศึกษาทุกแง่ทุกมุม เช่น ความสามารถและความสำเร็จทางด้านสติปัญญา การสร้างสรรค์ทางอารมณ์ สภาพทางร่างกาย ความสัมพันธ์ทางสังคม ความสามารถพิเศษและทักษะทางวิชาชีพ ค่านิยม ทางจรรยามารยาทและศาสนา เศรษฐกิจ ความรักสวยรักงาม โดยสรุปเป็นการเน้นถึงพัฒนาการนิสิตนักศึกษาในแง่ของความเป็นคน ๆ หนึ่งมากกว่าการฝึกทางด้านสติปัญญาแต่เพียงด้านเดียว [2]

ซี. กิลเบิร์ต เรนน์ (C. Gilbert Wrenn) ได้กล่าวถึงหลักการ 5 ข้อ เกี่ยวกับปรัชญาการบริการนิสิตนักศึกษา ดังนี้

---

[1] J. S. Bruner, "The Process of Education Revisited," Phi Delta Kappan (September 1971): 18-21.

[2] Arther Leroy Carson, Higher Education in the Phillipines (Washington, D.C.: U.S. Department of Health, Education, and Welfare, Office of Education, 1961), p. 1.

1. การบริการนิสิตนักศึกษากับการบริการด้านการเรียนการสอนเป็นสิ่งกระทำควบคู่กันไป และในบางครั้ง ขั้นตอนต่าง ๆ ของทั้ง 2 เรื่องนี้ก็ตายเกี่ยวกันอยู่ในแผนทางการศึกษา (Educational Program) ด้วย

2. วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคคลในเรื่องการก่อตั้งสังคมระหว่างคนในรุ่นราวคราวเดียวกันของนิสิตนักศึกษา และยอมรับความจริงทางจิตวิทยาที่เห็นได้ชัดว่า การพัฒนาในแต่ละเรื่องของบุคลิกภาพย่อมเป็นผลมาจากการพัฒนาบุคลิกภาพโดยส่วนรวมทั้งหมด

3. การบริการนิสิตนักศึกษา คือ การบริการในทุกเรื่องแก่นิสิตนักศึกษา ดังนั้นจึงต้องเป็นไปตามผลการวิเคราะห์ความต้องการของนิสิตนักศึกษาตามความเป็นจริง

4. การให้ความช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาแต่ละคน และการให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานของกลุ่มย่อมมีความสำคัญเสมอกัน และเชื่อมโยงกันในโปรแกรมการบริการ

5. แม้ว่างานด้านการศึกษาบางประการเป็นที่ยอมรับได้ว่า เป็นงานด้านบุคลากรนิสิตนักศึกษา ส่วนเรื่องอื่น ๆ ก็เป็นงานที่อยู่ระหว่างงานด้านการสอนกับการบริหารบุคลากรนิสิตนักศึกษา ไม่ว่าจะได้มีการพิจารณาจัดเข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมหรือไม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของการบริหาร [1]

การปรับปรุงที่สำคัญในสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวข้องกับการพัฒนาในทุกด้านของนิสิตนักศึกษา (The whole student) ในหลายปีที่ผ่านมา โปรแกรมการบริการนิสิตนักศึกษามีบทบาทมากในต่างประเทศ นอกจากจะช่วยนิสิตนักศึกษามีความพร้อมในการเรียน เช่น การให้คำปรึกษาแนะแนว การให้ทุนการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ การบริการด้านหอพัก ฯลฯ ยังจะช่วยให้นิสิตนักศึกษามีพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ทั้งเพื่อตนเองและสังคม ไปจนถึงขีดสุด

---

[1] C. Gilbert Wrenn, Student Personnel Work in College (New York: The Ronald Press, 1951), p. IV.

ของความสามารถของแต่ละบุคคล [1] ทั้งคณาจารย์ และนิสิตนักศึกษา มักจะคิดว่าโปรแกรมเหล่านี้มีวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ เพื่อสนององค์ประกอบของการเรียนการสอนตามปกติ เพราะคิดว่าการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจะเน้นเฉพาะการสอน และการวิจัย การศึกษานอกห้องเรียนจะเป็นอันดับรองลงมา ดังนั้น ศักยภาพทั้งมวลของนิสิตนักศึกษาจะไม่ได้รับการพัฒนาจนกว่าความคิดเรื่องการเจริญเติบโตด้านอารมณ์และร่างกายของนิสิตนักศึกษาได้รับความสนใจมากเช่นเดียวกับด้านความรู้

ตั้งแต่เริ่มมีการบริการนิสิตนักศึกษาเป็นต้นมา โดยมากมหาวิทยาลัยจะเน้นถึงการบริการและกิจกรรมในการควบคุมชีวิตของนิสิตนักศึกษานอกห้องเรียน มีบริการต่าง ๆ เช่น การให้คำปรึกษาแนะแนว การวางแผนด้านอาชีพและการจัดหางาน บ้านพัก ตลอดจนการประสานงานในกิจกรรมต่าง ๆ ทว่าหัวใจหรือปรัชญาของการทำงานในปัจจุบันอยู่ที่การพัฒนานิสิตนักศึกษาในทุก ๆ ด้าน (The whole person) ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องกล่าวถึงแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ควรวางไว้เพื่อว่าบุคลากรที่จะต้องมาเกี่ยวข้องกับงานนี้จะสามารถเอาชนะงานการพัฒนานิสิตนักศึกษาที่ซับซ้อนและสามารถประสบความสำเร็จโดยถูกทาง รวมทั้งการมีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน กล่าวคือ สามารถแยกหน้าที่การให้บริการต่าง ๆ แก่นิสิตนักศึกษา และการควบคุมนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ออกจากกัน

และเมื่อกล่าวถึงเป้าหมายของมหาวิทยาลัยปารีส และมหาวิทยาลัยซอร์บอน ตั้งแต่เริ่มต้นเป็นต้นมามีผลต่อตัวนิสิตนักศึกษามาก นอกเหนือไปจากการมีความชำนาญพิเศษหรือความสามารถในการเรืองปัญญา [2] ได้มีการกำหนดแนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษา โดย

---

[1] สำเนาว์ ขจรศิลป์, "กิจการนิสิตนักศึกษา," การบรรยายในชั้นเรียนวิชาสัมมนาการอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2523.

[2] Theodore K. Miller and Judith S. Prince, The Future of Student Affairs (San Francisco: Jossey-Bass, 1977), p. 4.

สภาการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (The American Council on Education) ในปี ค.ศ. 1938 และปรับปรุงอีกครั้งในปี ค.ศ. 1949 มีข้อสรุปที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. นิสิตนักศึกษาแต่ละคนควรได้รับการพิจารณาในฐานะบุคคลทั้งมวล โดยเพ่งเล็งถึงแง่มุมของการพัฒนาของเขาในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ทางกาย สังคม อารมณ์ และทางจิตใจ ตลอดจนสติปัญญา
2. นิสิตนักศึกษาแต่ละบุคคลควรได้รับการยอมรับในความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และการทำงานในฐานะที่เป็นบุคคลที่มีความสำคัญผู้หนึ่ง
3. สิ่งแวดล้อมทั้งหมดของนิสิตนักศึกษาเป็นเรื่องของการศึกษา และควรนำมาใช้ให้เกิดสัมฤทธิผลต่อการพัฒนาอย่างสูง
4. ความรับผิดชอบของความเจริญในเรื่องส่วนตัวและสังคมของนิสิตนักศึกษา ขึ้นอยู่กับตัวของนิสิตนักศึกษาและคุณสมบัติของนิสิตนักศึกษาเอง [1]

ปรัชญาอีกปรัชญาหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาในทุก ๆ ด้าน อาร์เธอร์ ดับบลิว ชิคเกอร์ริง (Arthur W. Chickering) เชื่อว่าแนวความคิดของการพัฒนานิสิตนักศึกษาแบบใหม่ควรได้รับการกำหนดเพื่อตอบสนองกับวันเวลาที่เปลี่ยนไป เพราะปรากฏว่า 46 เปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในวัยเรียนได้เข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อต้องการศึกษาเพิ่มขึ้นในการฝึกทักษะและความชำนาญเฉพาะด้านของแต่ละคน ดังนั้น นักการศึกษาจึงได้วางหลักเกณฑ์ที่สำคัญของการพัฒนาไว้ 7 ประการ คือ

1. การบรรลุถึงการมีประสิทธิภาพของการพัฒนาทางด้านความเป็นปราชญ์ และความสามารถทางสังคม เช่นเดียวกับการบรรลุถึงการมีประสิทธิภาพทางร่างกาย และทักษะในการทำงานและความเชื่อมั่นในตนเองของนิสิตนักศึกษาทุกคน

---

1 พรชุลี คุณานุกร, "ปรัชญาการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษา," เอกสารประกอบคำสอนวิชาองค์การนิสิตนักศึกษา แผนกวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2522, หน้า 1 อ้างจาก Council of Student Personnel Associations in Higher Education, A Proposal for the Professional Preparation of the College Student Development Education, p. 1.

2. การควบคุมอารมณ์ เริ่มจากการรู้ถึงความรู้สึกของตนเอง และยอมรับว่าความรู้สึกเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาแต่ละบุคคล หรือการตัดสินใจเกี่ยวกับแผนงานในอนาคต ดังนั้น การควบคุมอารมณ์จึงเป็นสิ่งสำคัญ

3. การเป็นตัวของตัวเอง การเป็นตัวของตัวเองนี้รวมถึงความเป็นอิสระทางอารมณ์ ความสามารถในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และสามารถแก้ไขปัญหาโดยไม่ต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งความต้องการในการยืดหยุ่นเพื่อสัมพันธ์กับความต้องการของบุคคลอื่น ๆ

4. การสร้างภาพพจน์และเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองและคงไว้ซึ่งลักษณะนั้น และจะต้องเข้าใจถึงความต้องการทางร่างกายของตนเอง บุคลิกภาพและอื่น ๆ

5. การสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้อื่น นิสิตนักศึกษาจะต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นอิสระและความเป็นตัวของตัวเอง มีความเป็นเพื่อน ความเห็นอกเห็นใจ ความอบอุ่น และการมีความเคารพนับถือในบุคคลอื่นมากขึ้น รวมทั้งมีความอดทนเพิ่มมากขึ้นด้วย

6. มีการวางวัตถุประสงค์ของตนเองอย่างเด่นชัด ดังนั้น นิสิตนักศึกษาแต่ละคนจะต้องมีแผนงานและลำดับความสำคัญในการทำงาน การใช้เวลาว่าง อาชีพ และแบบฉบับของการดำรงชีวิต

7. การผสมผสานความรู้สึกในคุณค่าของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน ทำให้มีความเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด และมีความเป็นมนุษย์มากขึ้น

---

[1] Theodore K. Miller and Judith S. Prince, The Future of Student Affairs, p. 11.

ในการบริการนิสิตนักศึกษา บุคลากรนิสิตนักศึกษาจะต้องมีความเชื่อมั่น ที่โอดอร์ เค. มิลเลอร์ (Theodore K. Miller) และ จูดิท เอส. พรินส์ (Judith S. Prince) ได้สรุปลักษณะบุคลากรนิสิตนักศึกษาไว้ 4 ประการ

1. เชื่อมั่นในคุณค่าของเอกัตตบุคคล และคุณค่าในความเป็นมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญที่สุด จึงจำเป็นจะต้องช่วยนิสิตนักศึกษาแต่ละคนพัฒนาไปจนถึงขีดสุดตามความสามารถของแต่ละคน

2. เชื่อมั่นในความเสมอภาคทางความคิดและความรู้สึกในการทำงานว่า สิ่งเหล่านี้ไม่สามารถแยกกันได้ การบริการนิสิตนักศึกษาได้ให้ความสนใจในความเป็นคนโดยสมบูรณ์ในทุกด้าน (The whole person)

3. เชื่อมั่นว่าโลกนี้มีที่อยู่สำหรับทุกคนในสังคม ในเมือง ในชีวิตครอบครัว และอาชีพ ดังนั้น จึงเป็นงานของการศึกษาที่จะช่วยให้วัยรุ่นปรับปรุงความต้องการและช่วยตนเอง เพื่อการเจริญเติบโตเต็มที่ตามบทบาทของแต่ละคน

4. เชื่อมั่นว่าสิ่งที่นิสิตนักศึกษารวบรวมจากประสบการณ์ของตนเองจะต้องทันกับเวลา เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่ใช่เป็นการกำหนดขึ้นมาแต่จะต้องเกิดจากการซึมซาบเข้าไป บุคลากรนิสิตนักศึกษาไม่ได้ศึกษาบุคคลในจุดหนึ่งของเวลา แต่ศึกษาภาพรวมของพัฒนาการของประสบการณ์จากอดีต ตั้งแต่เป็นทารกมาจนถึงปัจจุบัน และต่อไปในอนาคต บุคลากรนิสิตนักศึกษามีความเชื่อมั่นว่า นิสิตนักศึกษาแต่ละคนจะมีความก้าวหน้าจาก ความไม่เป็นอิสระไปสู่ความเป็นอิสระ จากความสนใจไปสู่ความรับผิดชอบ จากการเข้าไปเกี่ยวข้องไปสู่นิสัยของการทำงานที่ดี จากการดูไปสู่การลงมือนั่งทำ จากการถือเอาตนเองเป็นศูนย์กลางไปสู่พฤติกรรมทางสังคม [1]

---

[1] Theodore K. Miller and Judith S. Prince, The Future of Student Affairs, p. 11.

ดังนั้น การบริหารนิสิตนักศึกษาจึงเป็นงานที่ให้ความสนใจในบุคคลในทุกด้าน (The whole person) ชาร์ล อี เจอรมานี่ [1] (Charles E. Germane) ได้ให้คำให้ความหมายขอบเขตของ "บุคคลที่สมบูรณ์ในทุกด้าน" (The whole Person) ดังแผนภูมิ

---

[1] Charles E. Germane, Personnel Work in High School, (New York: Silver Buedett Co., 1941), p. 30.

วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการบริการนิสิตนักศึกษา

โรเบิร์ต เอช. เชฟเฟอร์ (Robert H. Shaffer) และ วิลเลียม ดี. มาร์ตินสัน (William D. Martinson) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยจัดบรรยากาศที่พักอาศัยและมหาวิทยาลัยโดยรอบด้าน เพื่อช่วยส่งเสริมและกระตุ้นสัมฤทธิผลทางด้านสติปัญญาของนิสิตนักศึกษาให้มากที่สุด

2. เพื่อจัดบริการต่าง ๆ อันจะช่วยให้นิสิตนักศึกษาแต่ละคนได้พัฒนาตนเอง และเสริมสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจถึงจุดประสงค์ของตนเองในการเข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้ดีขึ้น

3. จัดให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนความเป็นประชาธิปไตย รู้จักสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบ และเรียนรู้การทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

4. พยายามจัดบริการให้ความช่วยเหลือแก่นิสิตนักศึกษาที่มีคุณค่าแก่การให้ความช่วยเหลือจนจบการศึกษา

5. เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาและอาจารย์มีโอกาสติดต่อกันใกล้ชิดนอกห้องเรียน เพื่อให้ได้มีโอกาสศึกษาชีวิตจริงและปรึกษาปัญหาชีวิตต่าง ๆ

6. เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษาแต่ละคนได้พัฒนาความรับผิดชอบและวินัย

7. เพื่อช่วยสร้างบรรยากาศของการบำรุงชวัญนิสิตนักศึกษาสูง

8. ประชาสัมพันธ์ให้บัณฑิต อาจารย์ ศิษย์เก่า และประชาชน ได้ทราบความมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย

---

[1] วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, "งานสำคัญของโปรแกรมบุคลากรนิสิตนักศึกษา," เอกสารประกอบวิชา 421 655 ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 2-5. อ้างจาก Robert H. Shaffer; and William D. Martinson, Student Personnel Services in Higher Education pp. 6-11.

ปัญหาของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยกับการบริการนิสิตนักศึกษา

อี. จี. วิลเลียมสัน (E. G. Williamson) ได้สำรวจปัญหาของนิสิตนักศึกษาและมหาวิทยาลัยกับการบริการนิสิตนักศึกษาเพื่อตอบสนองต่อปัญหานั้น ๆ

ปัญหาของนิสิตนักศึกษาและมหาวิทยาลัย	การบริการนิสิตนักศึกษา
1. การปฐมนิเทศสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย การคัดเลือกนิสิตนักศึกษา การให้ข่าวสารแก่นิสิตนักศึกษาในกระบวนการต่าง ๆ วิธีการ และข้อมูลประเภทต่าง ๆ	1. ให้ข่าวสาร ให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาในขณะที่จะรับเข้ามหาวิทยาลัย การปฐมนิเทศในสัปดาห์แรกของนิสิตนักศึกษาใหม่ และโปรแกรมอื่น ๆ
2. ปัญหาเกี่ยวกับการเป็นผู้เรียนที่ฉลาดและความพยายามที่มีผลในการเรียนวิชาใหม่ ๆ รวมทั้งแรงจูงใจในการเรียน	2. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพ การเก็บข้อมูล ตลอดจนการวินิจฉัยที่มีประโยชน์ในการช่วยมหาวิทยาลัย และนิสิตนักศึกษาให้เข้าใจความสามารถของตนเอง และมีความก้าวหน้า การบริการแก้ไขเกี่ยวกับการอ่าน นิสัยในการเรียน การพูด และการพัฒนาอารมณ์
3. การเลือกใช้เป้าหมายของชีวิตที่ตรงกับความถนัด ความสนใจ และการสร้างความก้าวหน้า ในเกณฑ์การฝึกการมีเป้าหมาย	3. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเป้าหมายของการศึกษาวิชาชีพ และเป้าหมายของแต่ละคนด้วย การตีความจากข้อมูล รวมทั้งการทดสอบความถนัดและความสนใจ

ปัญหาของนิสิตนักศึกษาและมหาวิทยาลัย	การบริการนิสิตนักศึกษา
4. ความก้าวหน้าในความเข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเอง ในฐานะที่เป็นบุคคลหนึ่งที่สัมพันธ์กับเพื่อนและกับบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งมีส่วนร่วมในชุมชนตามระบอบประชาธิปไตย	4. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การปฐมนิเทศให้เกิดความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของตนเองกับชุมชน และปรัชญาทางศาสนา
5. การพัฒนาและการธำรงไว้ซึ่งความรู้สึกการเป็นเจ้าของสถาบัน มีขวัญกำลังใจในการเป็นสมาชิกที่กระตือรือร้นของกลุ่มต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสถาบัน	5. ช่วยนิสิตนักศึกษาในการพัฒนา ปรับปรุงโครงสร้างของกลุ่มกิจกรรมที่มีความหมาย เช่น สังคม การใช้เวลาว่าง การเมือง และอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการเป็นผู้นำที่มีประโยชน์และน่าพอใจ รวมทั้งฝึกการมีบทบาทในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่ม
6. หนทางในการพัฒนาและความสนใจใหม่ ๆ ที่มีคุณค่า รวมทั้งความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในสิ่งเก่า ๆ ที่ยังคงมีความหมายสำหรับนิสิตนักศึกษา	6. ขยายขอบเขตของการอ่านหนังสือ มีส่วนร่วมในการบรรยายพิเศษ และการอภิปรายในกิจกรรมขององค์การ
7. ช่วยเหลือและกระตุ้นในการเรียนรู้ถึงศิลปของการดำรงชีวิต การเลือกการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และมีความรักใคร่ กับคนอื่น	7. ปรับปรุงความสะดวกสบายในหอพัก และจัดประสบการณ์ที่ดีให้แก่นิสิตนักศึกษา ในการเป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพ และการร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
8. หาที่พักที่เหมาะสม และมีการดำรงชีวิตที่ดี เมื่อจากบ้าน และบิดามารดา	8. ช่วยในการจัดตั้งหอพักที่ถูกอนามัย และมีการดำรงชีวิตที่ถูกใจ ตรวจสอบและบำรุงมาตรฐานที่น่าสนใจของหอพักนั้น ๆ

i 17073856

ปัญหาของนิสิตนักศึกษาและมหาวิทยาลัย	การบริการนิสิตนักศึกษา
9. ความก้าวหน้าในการพัฒนาทางอารมณ์ของนิสิตนักศึกษา และการรู้จักธรรมชาติของนิสิตนักศึกษา	9. ความสัมพันธ์ของนิสิตนักศึกษากับอาจารย์
10. สุขภาพทางกายและจิตใจ	10. การบริการทางด้านร่างกายและจิตใจช่วยในการรักษาสภาวะของนิสิตนักศึกษาแต่ละคนในชุมชน
11. การพัฒนาอย่างต่อเนื่องทางจริยธรรมและความเข้าใจในศีลธรรมให้ก้าวหน้าพร้อมกับความเจริญเติบโตด้านอื่น ๆ	11. โปรแกรมของการร่วมกิจกรรมทางศาสนา
12. การรักษาและการสร้างกฎการปฏิบัติของสถาบันและนิสิตนักศึกษา	12. ความรับผิดชอบในการตัดสินใจของนิสิตนักศึกษา ในการเลือกชมรมและสโมสรนิสิตนักศึกษา การกำหนดกฎเกณฑ์และหลักการในด้านวินัย
13. การรู้จักใช้เงินในด้านการศึกษา สังคม ฯลฯ	13. โปรแกรมการให้คำปรึกษาทางด้านการเงินให้นิสิตนักศึกษาเรียนรู้การอยู่ด้วยทุนของตนเอง และการใช้กิจกรรมทางวัฒนธรรมสังคม ช่วยในการหาผลประโยชน์จากตำแหน่งในการทำงาน
14. เตรียมการการปรับตัวในเรื่องเพศ ความพอใจ และภาวะที่สังคมยอมรับ	14. การให้คำปรึกษาครอบคลุมในด้านการปรับปรุงตัว ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจในชีวิตการทำงาน

ปัญหาของนิสิตนักศึกษาและมหาวิทยาลัย	การบริการนิสิตนักศึกษา
15. เตรียมการปรับปรุงตนให้เกิดความพอใจในการใช้ชีวิตอยู่ในบ้าน และการทำงานการอยู่ร่วมกันในชุมชน หลังจากจบการศึกษาไปแล้ว	15. ช่วยในการหางาน ทำให้นิสิตนักศึกษาได้ทดลองและมีความพอใจ [1]

งานสำคัญของโปรแกรมการบริการนิสิตนักศึกษา /

วอลเตอร์ อาร์. โกทสช์ (Walter R. Goetsch) ได้กล่าวถึงประเภทต่าง ๆ ของการบริการนิสิตนักศึกษา ดังนี้

1. การดูแล ได้แก่ บ้านพัก การดำรงชีวิตทางสังคม องค์การนิสิตนักศึกษา และการปกครอง สุขภาพและการพักผ่อน การให้คำปรึกษาทั้งทางด้านส่วนตัว ด้านอาชีพ และดูแลสิ่งตีพิมพ์ของนิสิตนักศึกษา

2. การให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ การหางานให้ทำ ทุนการศึกษา เงินให้ยืม การหางานให้ทำหลังจากที่จบการศึกษาแล้ว

3. ความรับผิดชอบ ได้แก่ การรับนิสิตนักศึกษาเข้ามหาวิทยาลัย การลงทะเบียน การจัดตารางต่าง ๆ โปรแกรมการให้คำปรึกษา การให้คำแนะนำเกี่ยวกับด้านการเรียน การเก็บบันทึกคะแนนสอบ และการทำรายงานทางวิชาการ

กิจกรรมทั้งทางด้านการดูแล การให้ความช่วยเหลือ และความรับผิดชอบ สามารถจะผสมผสานในโปรแกรมการศึกษาทั้งหมดในหนทางที่จะเป็นไปได้ ดังนี้

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาก่อนเข้ามหาวิทยาลัย การคัดเลือก

---

[1] E. G. Williamson, Student Personnel Services in Colleges and Universities, pp. 2-22.

2. โปรแกรมในการดำเนินงาน การวินิจฉัยและการให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษา ทั้งทางด้านการสร้างคลีนิคสำหรับการให้คำปรึกษา และการให้คำปรึกษาเป็นการส่วนตัว รวมทั้งการให้คำปรึกษาด้วยการเรียนในแต่ละวันด้วย

3. โปรแกรมการปฐมนิเทศ ซึ่งควรมีตลอดปีการศึกษาแรกของนิสิตนักศึกษา

4. การช่วยเหลือในด้านการอ่าน การพูด ภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาอื่น ๆ

5. มีการร่วมมือกันระหว่างโปรแกรมการเรียน และโปรแกรมบริการต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย

6. การบริการอนามัยนิสิตนักศึกษาทั้งทางร่างกายและสมอง

7. โปรแกรมเกี่ยวกับการดูแลในการดำรงชีวิต ด้านอาหาร รวมทั้งโปรแกรมการสร้างเสริมต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านสังคมของสถาบัน

8. โปรแกรมการให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน การให้ยืมทุน การว่าจ้างการหางานให้บัณฑิต และการติดตามผลงาน

9. โปรแกรมด้านการศาสนา

10. การเก็บข้อมูลในด้านต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษา

11. การปฐมนิเทศ และการให้ความช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาชาวต่างประเทศ

12. การบริการเกี่ยวกับกิจกรรมด้านหาร [1]

คณะกรรมการเกี่ยวกับการ บริหารเกี่ยวกับการบริการนิสิตนักศึกษาของสภาอเมริกา (The American Council's Committee on the Administration of Student Personnel Work) ได้กำหนดหน้าที่ของการบริการนิสิตนักศึกษา ไว้ดังนี้

---

[1] The Subcommittee of the Committee of Studies and Standards of the American Association of Colleges and Teacher Education, Student Personnel Services (U.S.A.: The American of College for Teacher Education, 1949), p. 27.

1. การคัดเลือกสำหรับการรับนิสิตนักศึกษาเข้ามหาวิทยาลัย
2. การลงทะเบียนและการเก็บข้อมูลต่าง ๆ
3. การให้คำปรึกษา
4. การบริการด้านอนามัย
5. การบริการด้านบ้านพักและอาหาร
6. กิจกรรมนิสิตนักศึกษา
7. ทุนการศึกษา
8. การจัดหางาน
9. วินัย
10. คลินิค ด้านการอ่าน การเรียน การพูด และการฟัง
11. บริการพิเศษอื่น ๆ เช่น การปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษาทางด้านกิจการทหาร โปรแกรมสำหรับนิสิตนักศึกษาของต่างประเทศ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแต่งงาน กิจกรรมทางศาสนา และการให้คำปรึกษา [1]

ลี ซี. ไดท์ตัน (Lee C. Deighton) ได้กำหนดขอบเขตของบริการนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. การรับนิสิตนักศึกษาเข้าศึกษา และการปฐมนิเทศ โปรแกรมนี้มีมาตั้งแต่ความพยายามในการสำรวจของ แฟรงค์ พาร์สัน (Frank Parsons) ในปี ค.ศ. 1909 ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจในการเลือกวิชา และสาขาวิชาชีพ โดยมีการจ้างอาจารย์ที่ปรึกษาโดยเฉพาะ

---

[1] The American Council's Committee on the Administration of Student Personnel Work, The Foundation of Student Personnel Work (Chicago: University of Chicago, 1936), p. 57.

2. การบริการสุขภาพ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1915-1925 มหาวิทยาลัยในสหรัฐ-อเมริกา ได้จัดบริการช่วยเหลือทางด้านสุขภาพและการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ทุพพลภาพ โดยมีนักจิตวิทยาและจิตวิทยาคลินิคมาดำเนินงาน

3. การจ้างและการจัดหางานให้ทำหลังจากที่จบการศึกษาออกไปแล้ว และในบางกรณีก็ให้ความช่วยเหลือในการหางานให้แก่นิสิตนักศึกษาที่ต้องออกจากการศึกษากลางคัน

4. ระเบียบวินัย

5. หลักสูตรและการสอน บุคลากรนิสิตนักศึกษาจะประสบความสำเร็จในการงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษา ถ้าได้เรียนรู้เกี่ยวกับปฏิกริยาของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ และสิ่งที่สอนในชั้นเรียน [1]

อาสา เอส. โนวส์ (Asa S. Knowles) ได้กล่าวถึง การบริการนิสิตนักศึกษา ใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านสวัสดิการ ได้แก่ การบริการทางด้านแนะแนวทุกรูปแบบ รวมทั้งทางด้านสุขภาพ การให้เงินทุนการศึกษา การทดสอบ การจัดหางานและการบริการนิสิตเก่า

2. ด้านควบคุม ได้แก่ การรับนิสิตนักศึกษาเข้ามหาวิทยาลัย การเก็บและรักษาระเบียบนิสิตนักศึกษา วินัยและการรับผิดชอบในชีวิตความเป็นอยู่

3. ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร เกี่ยวข้องกับองค์การนิสิตนักศึกษา สังคม โปรแกรมทางวัฒนธรรม และกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ ปัจจุบันรวมไปถึงการเกี่ยวข้องของนิสิตนักศึกษากับชุมชน

4. ด้านการสอน มีการยอมรับมาไม่นานนี้ และมีการดำเนินการในหลายวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย มีการช่วยฝึกทักษะทางด้านการเรียนต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน

---

[1] Lee C. Deighton, The Encyclopedia of Education, vol. 8, pp. 41-43.

ให้รวดเร็วและถูกต้อง รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาชาวต่างประเทศ มีการขยายการศึกษาไปยังหอพัก รวมทั้งการพัฒนาให้นิสิตนักศึกษาเป็นผู้ช่วยสอนในการสอนทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย [1]

/วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา ได้กล่าวถึง การบริการนิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาต่อนโยบายการรับนิสิตนักศึกษา และการคัดเลือก เช่น การทำใบสมัคร ใบมอบตัว

2. โปรแกรมที่จะวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของนิสิตนักศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีการแนะแนวที่จะต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ควบคู่กับการแนะแนวทางด้านคลินิค

3. โปรแกรมการปฐมนิเทศ ซึ่งขึ้นอยู่กับหลักและการดำเนินงานที่จะสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

4. โปรแกรมการช่วยซ่อมเสริม การอ่าน การพูด และภาษาหรือวิชาการอื่น ๆ ที่นิสิตนักศึกษาต้องการความช่วยเหลือ

5. การจัดบริการให้เฉพาะเป็นพิเศษในเรื่องของการนิเทศ การประสานงาน และการประสมประสานระหว่างกิจกรรมนอกหลักสูตรหรือเสริมหลักสูตรในรั้วมหาวิทยาลัย

6. การให้บริการทางด้านสุขภาพ พลานามัย จัดให้มีการแนะแนว นิเทศ เพื่อจะให้นิสิตนักศึกษามีสุขภาพดีทั้งทางกายและจิตใจ

7. โปรแกรมที่เหมาะสมในการนิเทศการจัดที่พักอาศัย รวมทั้งบริการด้านอาหาร โปรแกรมที่จำเป็นที่จะช่วยบุคคลที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยทางด้านนี้อยู่

8. โปรแกรมที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยมในด้านการให้ความช่วยเหลือทางด้านการเงิน เช่น การให้ยืมเงิน เงินทุนเล่าเรียน การลดค่าเล่าเรียน ค่าจ้างการหางานให้ทำเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว และการติดตามผลการได้งานทำของบัณฑิต

9. จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือพิเศษที่จะช่วยพัฒนาและประเมินชีวิตทางศาสนา และความสนใจของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเช่นนี้ มีโบสถ์ในมหาวิทยาลัยที่มีให้นิสิตนักศึกษาได้บำเพ็ญหรือรวมพิธีทางศาสนา

---

[1] Asa S. Knowles, The International Encyclopedia of Higher Education (San Francisco: Jossey-Bass, 1977), p. 4002.

10. จัดระบบที่เหมาะสม สามารถเก็บระเบียนนิสิตนักศึกษาได้เป็นการถาวร รวมไปถึงการประมวลข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาทุกด้าน ไม่ว่าเกี่ยวกับชีวิตหรือความสำเร็จในงานด้านต่าง ๆ

11. ในสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง จำเป็นต้องมีโปรแกรมพิเศษเกี่ยวกับการปฐมนิเทศ และการแนะแนวนิสิตนักศึกษาทางชาติ [1]

สำเนาว์ ขจรศิลป์ ได้กล่าวถึงบริการที่สถาบันการศึกษาควรจัดเพื่อช่วยเหลือนิสิตนักศึกษา โดยทั่วไปบริการที่สำคัญมีดังนี้

1. สถานที่รักษาพยาบาล
2. ศูนย์ให้คำปรึกษาแนะแนว
3. งานทุนการศึกษา
4. งานหอพักและอาหาร
5. งานกิจกรรมนักศึกษา
6. งานทะเบียนประวัติ
7. งานวินัย
8. บริการจัดหางาน
9. บริการและสวัสดิการอื่น ๆ เช่น การจัดเรียนรักษาดินแดน งานไปรษณีย์
10. การปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ [2]

---

[1] วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, "งานสำคัญของโปรแกรมบุคลากรนิสิตนักศึกษา," เอกสารประกอบวิชา 421 655 ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2522, หน้า 1.

[2] สำเนาว์ ขจรศิลป์, "บทบาทและทิศทางของงานกิจการนักศึกษาไทย," รายงานการสัมมนาบทบาทและทิศทางการอุดมศึกษา, หน้า 28.

จากการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ จากนักการศึกษาทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทยในเรื่องปัญหาของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยกับการบริการนิสิตนักศึกษา และจากงานสำคัญของโปรแกรมการบริการนิสิตนักศึกษา พอจะสรุปประเภทของการบริการได้ ๕ ด้าน ดังนี้

1. บริการทะเบียนประวัติและการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ การให้บริการการเก็บแฟ้มทะเบียนประวัติและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนิสิตนักศึกษาแต่ละคน ทั้งภูมิหลังและขณะศึกษาอยู่ในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการแนะแนวการเรียน การเลือกอาชีพ และปัญหาส่วนตัว รวมทั้งมีมาตรการที่เหมาะสมในการที่เปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวเหล่านี้ มีการจัดพิมพ์คู่มือนิสิตนักศึกษาใหม่ แจกให้ผู้เข้าศึกษาใหม่ทุกคน นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการลงทะเบียนวิชาเรียน การจัดตารางสอน ตารางสอบ และประกาศผลสอบ ฯลฯ

2. บริการการปรึกษาแนะแนว (Guidance and Counseling) ได้แก่ การจัดให้มีหน่วยบริการการปรึกษาแนะแนวแก่นิสิตนักศึกษา การมีห้องบริการการปรึกษาแนะแนวโดยเฉพาะ การมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านการปรึกษาแนะแนว การจัดให้นิสิตนักศึกษาทุกคนมีอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งทางด้านวิชาการ การเลือกอาชีพ และปัญหาส่วนตัวต่าง ๆ

3. บริการอาหารและที่พักอาศัย ได้แก่ การจัดให้มีร้านขายอาหารที่เพียงพอแก่นิสิตนักศึกษา มีอาหารที่สะอาดถูกหลักโภชนาการ และราคาพอสมควร มีการบริการด้านหอพัก และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในหอพัก ตลอดจนการจัดหาหอพักเอกชนให้ในกรณีที่หอพักของมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอ

4. บริการสุขภาพ การจัดให้มีหน่วยพยาบาลในมหาวิทยาลัย การติดต่อประสานงานกับโรงพยาบาล เพื่อให้ความสะดวกแก่นิสิตนักศึกษาที่จำเป็นต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล การให้ความรู้แก่นิสิตนักศึกษาในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับสุขภาพ ฯลฯ

5. กิจกรรมนิสิตนักศึกษา กิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นเรื่องที่มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญมากด้านหนึ่ง การให้บริการในด้านนี้จะออกมาในรูปของการสนับสนุนการจัดกิจกรรม เช่น การจัดให้มีสถานที่ทำงานของสโมสรนิสิตนักศึกษา การให้เครื่องใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ

การให้อิสระในการดำเนินกิจกรรม ตลอดจนให้ความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ

6. บริการทุนการศึกษาและการจัดหางาน ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือในด้านการเงินแก่นิสิตนักศึกษาในลักษณะต่าง ๆ เช่น การให้ยืมเงิน การให้ทุน การจัดหางานให้ทำ ฯลฯ ซึ่งรวมไปถึงการจัดหางานให้นิสิตนักศึกษาที่จะจบการศึกษา ฯลฯ

7. บริการวินัยนิสิตนักศึกษา เป็นบริการที่มีความสำคัญมากด้านหนึ่ง เป็นการฝึกให้นิสิตนักศึกษาสามารถปรับตนเองในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ทั้งในขณะที่กำลังศึกษาและเมื่อไปประกอบอาชีพแล้ว และเป็นงานที่ยากมากในการที่จะทำให้บรรลุถึงเป้าหมายนี้

8. บริการอื่น ๆ เป็นบริการโดยทั่วไป เช่น การปฐมนิเทศ การปัจฉิมนิเทศ การจัดบริการด้านไปรษณีย์โทรเลข ร้านขายหนังสือ สหกรณ์ ฯลฯ

ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

ก. ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหา ความคิดเห็น และความต้องการของนิสิตนักศึกษา

ในปี ค.ศ. 1962 เอลวิน อี. ซิมเมอร์แมน [1] (Elwyn E. Zimmerman) ได้ศึกษาถึงการตระหนักถึงการบริการนิสิตนักศึกษา เขาได้ปรับปรุงแบบสอบถามของ ลอร์รีน อี. ฟิสซ์เจอรัล (Laurine E. Fitzgerald) และการสัมภาษณ์แบบ Semi-standardized interview เป็นเครื่องมือ พบว่า นิสิตนักศึกษาต้องการให้มีการปรับปรุง

---

[1] Vajiraya Buasri, "An Analysis of Student Personnel Services in Selected Universities in Thailand," p. 34. From Elwyn E. Zimmerman, "Student Perceptions of Student Personnel Services at Michigan State University," Unpublished Doctoral Dissertation, Michigan State University, 1963.

ด้านกิจกรรม วินัย และบ้านพัก และนิสิตนักศึกษาจำนวนมากไม่ทราบว่าการบริการต่าง ๆ มีคุณค่าสำหรับตนเอง

ในปี ค.ศ. 1961 เกลน อี. ปีเตอร์สัน [1] (Glen E. Peterson) ได้ศึกษาถึงการตระหนักต่อการบริการนิสิตนักศึกษาของผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตนักศึกษาของวิทยาลัยในเครือของศาสนนิกายลูเธอรัล (The American Lutheran Church) พบว่า

1. มีความแตกต่างในการตระหนักเรื่องของการบริการของทั้ง 3 กลุ่ม ทั้งขอบเขตและคุณภาพ

2. กลุ่มนิสิตนักศึกษาของแต่ละวิทยาลัย ได้แสดงความต้องการในการมีส่วนร่วมมากขึ้น ในกระบวนการตัดสินใจของสถาบันที่มีผลกระทบอย่างสำคัญกับโปรแกรมการศึกษาและสังคม

3. การสื่อสารติดต่อระหว่างผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษา นิสิตนักศึกษา และอาจารย์ จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง

---

[1] Vajira Busri, "An Analysis of Student Personnel Services in Selected Universities in Thailand," p. 34. From Glen E. Peterson, "The Perceptions of Student Personnel Administrations, Faculty Members, and Students of the Student Personnel Programs of the Senior Colleges of the American Lutheran Church." Unpublished Doctoral Dissertation, Indiana University, 1968.

ในปี ค.ศ. 1971 วิลเลียม พอร์เตอร์ อีเมอร์สัน [1] (William Porter Emerson) ได้ศึกษา อาจารย์ นิสิตนักศึกษา และบุคลากรนิสิตนักศึกษา ถึงการตระหนักในการบริการนิสิตนักศึกษาในวิทยาลัยชุมชนของรัฐนอร์ธคาโรไลนา (North Carolina) ได้ข้อสรุปว่า

1. อาจารย์ตระหนักในประสิทธิภาพของการให้บริการต่ำกว่านิสิตนักศึกษา และบุคลากรนิสิตนักศึกษา และสองกลุ่มหลังมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

2. อาจารย์และนิสิตนักศึกษา ได้ให้คะแนนจากประสบการณ์ ประเมินประสิทธิภาพของการบริการและความคุ้นเคยในบริการต่ำกว่านิสิตนักศึกษา และบุคลากรนิสิตนักศึกษา

อีเมอร์สัน ได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ควรให้อาจารย์ทราบความสำคัญของโปรแกรมการบริการ และเสนอให้นิสิตนักศึกษาได้ทราบถึงคุณค่าและประโยชน์ของการบริการ ทั้งควรมีการประเมินคุณภาพของบริการเหล่านั้น

ในปี ค.ศ. 1977 โรนัล ลี วอลคี [2] (Ronald Lee Walke) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การบริการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐมอร์เฮด (Morehead State

---

[1] Vajiraya Buasri, "An Analysis of Student Personnel Services in Selected Universities in Thailand," p. 35. From William Porter Emerson, "Faculty, Student, and Student Personnel Worker Perceptions of Selected Student Personnel Services in the Community Colleges of North Carolina." Unpublished Doctoral Dissertation, Michigan State University, 1971.

[2] Ronald Lee Walke, "Student Services at Morehead State University: A Needs Analysis," Dissertation Abstract International 37 (No. 8 1977): 4910-A.

University) เพื่อศึกษาถึงความต้องการต่อการบริการนักศึกษา โดยสำรวจความคิดเห็นของ นักศึกษา คณาจารย์ บุคลากรนักศึกษา ผู้บริหารและสมาชิกของสภามหาวิทยาลัย การบริการ ได้แก่ การแนะแนวทางวิชาการ การรับนักศึกษา การปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษา การบริการการฝึกทักษะต่าง ๆ ความปลอดภัย และการจราจร กิจการทหาร บริการนักศึกษาต่างชาติ และการจัดทำงาน จากการตอบแบบสอบถามในบริการทั้ง 14 บริการ คือ การให้คำแนะนำทางวิชาการ การรับนักศึกษา การปฐมนิเทศ ทุน การให้คำปรึกษา บริการสุขภาพ กิจกรรมนักศึกษา วินัย ความปลอดภัยและจราจร บริการทหารผ่านศึก นักศึกษาต่างชาติ และการจัดหางาน ได้ข้อสรุปว่า

1. มีความแตกต่างระหว่างการกระทำและสิ่งที่ควรจะเป็นใน 59-70 หัวข้อ

2. มีความแตกต่างระหว่างการกระทำกับสิ่งที่ควรจะเป็นในการบริการนักศึกษาต่างชาติ

3. ในการให้คะแนนของการจัดบริการ ผู้บริหาร บุคลากรนักศึกษา และสมาชิกสภามหาวิทยาลัยให้คะแนนสูงกว่าอาจารย์และนักศึกษา

4. ได้มีการตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุงกิจการนักศึกษา

ข. ผลการวิจัยเกี่ยวกับการ ประเมิน การบริการนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ

ในปี ค.ศ. 1960 ออร์มสบี้ แอล แฮร์รี่ [1] (Ormsby L. Harry) ได้ใช้เครื่องมือของ ไอลีน์ แพร์รอท (Lielie Parrott's study) ในการประเมินการจัดบริการเพื่อนิสิตนักศึกษาที่วิทยาลัยมิชิแกนเหมืองแร่และเทคโนโลยี ข้อสรุปจากการค้นพบคือ

---

[1] Vajiraya Buasri, "An Analysis of Student Personnel Services in Selected Universities in Thailand" (Doctoral Dissertation, The University of Michigan, 1974), p. 32. From Ormsby L. Harry, "A Study of Student Personnel Services at Michigan College of Mining and Technology," Unpublished Doctoral Dissertation, Michigan State University, 1960).

1. นิสิตนักศึกษาและคณาจารย์ มีความเห็นแตกต่างในเรื่องการจัดการบริการเรื่องเงินทุน สภาพความเป็นอยู่ และการจ้างทำงาน

2. โปรแกรมการปฐมนิเทศยังไม่เพียงพอ นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 มีความเห็นต่างกัน และจากปัญหา 11 ปัญหาที่ถามทั้งหมด นิสิตนักศึกษาเห็นว่ามีค่าแก่การช่วยเหลือ 6 ปัญหา

3. บุคลากรนิสิตนักศึกษา ควรจะรู้ถึงเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับวิทยาลัย ว่าเป็นเรื่องที่สำคัญของนิสิตนักศึกษา

ในปี ค.ศ. 1975 โทมัส เอ็ดเวิร์ด ฮิวส์ (Thomas Edward Hughes) ได้วิเคราะห์และประเมินผลโครงการการให้บริการนักศึกษาในวิทยาลัยตัวอย่างที่เปิดสอนหลักสูตร 2 ปี ของรัฐอลาบามา โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากคณบดี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย และสัมภาษณ์บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบ และใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากคณะกรรมการที่ให้บริการนิสิตและนักศึกษา ผลการวิจัย พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมากกว่า ร้อยละ 50 ตอบว่า ผลการปฏิบัติงานให้บริการยังไม่ดีเป็นที่น่าพอใจ

2. โครงการบริการนักศึกษา ยังมีคณะกรรมการดำเนินการไม่ดีเท่าที่ควร

3. ไม่เคยมีการอบรมเจ้าหน้าที่ประจำการของโครงการบริการนักศึกษา

4. นักศึกษาเกือบร้อยละ 52 บอกว่า เคยไปใช้บริการให้คำปรึกษาของวิทยาลัย

5. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและการจัดวางตัวบุคคลด้านอาชีพยังไม่มีการจัดให้อย่างเพียงพอ

6. โครงการให้บริการแก่นักศึกษาที่จัดให้แก่นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในคอนเย็นไม่มีขอบเขตจำกัด

ตอนท้ายของบริการสรุปว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดจุดบกพร่องของโครงการบริการนักศึกษา ก็คือ ขาดแคลนทางการเงินนั่นเอง

ในปี ค.ศ. 1978 ลิลเลียม คาร์เมน โมราลส์ [1] (Lilliam Carmen Morales) ได้ศึกษาเรื่อง "การบริการนักศึกษาภาคกลางวันและภาคค่ำ ในวิทยาลัยชุมชนแคลิฟอร์เนีย (California Community College) เพื่อศึกษาถึงบริการที่มีคุณค่าต่อนักศึกษา และได้ส่งแบบสอบถามไปยัง 103 วิทยาลัย มีคำตอบกลับมา 54 เปอร์เซ็นต์ พบว่า

1. มีบริการ 22 ประเภท ที่มีคุณค่าสำหรับนักศึกษา และของนักศึกษาภาคค่ำน้อยกว่าอีก 1-2 ประเภท

2. ต้องการบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลาสำหรับการบริการสำหรับนักศึกษาภาคกลางวัน มากกว่านักศึกษาภาคกลางคืน

3. ทุนยังไม่เพียงพอ และความสะดวกต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอ

4. 70 เปอร์เซ็นต์ของวิทยาลัยต้องการทุนสนับสนุนจากรัฐ และมีเพียง 11 เปอร์เซ็นต์ ที่ต้องการเก็บค่าบริการจากนักศึกษา

5. บริการที่นักศึกษาต้องการมาก คือ การรับนักศึกษาเข้ามหาวิทยาลัย การเก็บระเบียนสถิติต่าง ๆ การให้คำปรึกษาและการเรียนการสอนวิชาทหาร

---

[1] Lilliam Carmen Morales, "Student Personnel Services for Day and Evening Students in California Community College," Dissertation Abstracts International, vol. 30 (April 1978): 5955-A.

✓ผลการวิจัยในประเทศ

ก. ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาความคิดเห็นและความต้องการของนิสิตนักศึกษา

ในปี พ.ศ. 2506 สมศักดิ์ ประจะเนย์ [1] ได้สำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ปี 2506 ประเภทเดินเรียน จำนวน 730 คน ของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีความมุ่งหมายที่จะค้นปัญหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันและแผนการอนาคต ตลอดจนความต้องการของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2506 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแนะแนวของวิทยาลัย ผลการศึกษาสรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนมากต้องการผู้แนะนำให้ความรู้ต่าง ๆ ก่อนออกทำงาน ฟัง และติดตามการสอนของอาจารย์ไม่ทัน ห้องสมุดปิดเร็วเกินไป ไม่มีโอกาสค้นคว้ามากนัก ขาดสมาธิในการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มีภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดีนัก สุขภาพไม่ดี ไม่ใคร่ได้ออกกำลังกายเพียงพอ เนื่องจากขาดสถานที่และอุปกรณ์ทางกีฬา ทำให้ป่วดศีรษะบ่อย ๆ นักศึกษาส่วนมากขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าพูดและออกความเห็น ปฏิบัติกิจทางศาสนาไม่ถูกต้อง และมีความรู้ทางศีลธรรมน้อยไป

ในปีเดียวกัน มัลลิกา จิตรสุข [2] ได้สำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาประเภทประจำ ชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูอุดรธานี ปีการศึกษา 2508 จำนวน 262 คน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับจัดบริการแนะแนว ปรากฏว่านักศึกษาประสบปัญหา

---

[1] สมศักดิ์ ประจะเนย์, "การสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ผป.กศ.) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ชนบุรี," (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2506), หน้า 61-62.

[2] มัลลิกา จิตรสุข, "การสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) วิทยาลัยครูอุดรธานี," (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2508), หน้า 60-66.

เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ การปรับตัวด้านการเรียนกิจกรรมทางสังคม และการพักผ่อนหย่อนใจ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง มีความกังวลใจ อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย การเงินไม่พอใช้จึงต้องทำงานพิเศษ มีความสงสัยในการคบเพื่อนต่างเพศว่าควรจะทำได้แค่ไหน เพียงใด รู้สึกว่าตนเองห่างเหินศาสนา ต้องการคำแนะนำจากแพทย์เรื่องสุขภาพร่างกาย ออกกำลังกายไม่ขยันและอ่อนเพลียเสมอ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2510 สาลีวรรณ เลาหตีรานนท์ [1] ได้สำรวจทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ที่มีต่อบริการแนะแนวของวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2510 เพื่อศึกษาถึงความรู้สึกของนิสิตที่มีต่อบริการแนะแนวของวิทยาลัย ในด้านการอบรมศีลธรรม วัฒนธรรม การบริการทั่วไป และการให้คำปรึกษาหารือ โดยใช้แบบสอบถามกับนิสิตปริญญาตรี จำนวน 837 คน ผลปรากฏว่า โดยทั่วไปแล้ว นิสิตรู้สึกว่าบริการแนะแนวของวิทยาลัยจัดได้ดีพอประมาณ นิสิตชายมีทัศนคติต่อบริการต่าง ๆ ดีกว่านิสิตหญิง นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อบริการแนะแนวของวิทยาลัยในทางลบมากกว่าทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 นิสิตหญิงปีที่ 3 และปีที่ 4 เห็นว่าบริการแนะแนวของวิทยาลัยยังจัดได้ไม่ดีพอ

อีก 5 ปีต่อมา ผ่องพรรณ บัณฑรานนท์ [2] ได้ศึกษาความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม ที่หวังจะได้รับจากบริการแนะแนวของวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2510 โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า กับชนิดปลายเปิด

---

[1] สาลีวรรณ เลาหตีรานนท์, "ทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร (ปีการศึกษา 2510) ที่มีต่อบริการแนะแนวของวิทยาลัย," (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2511), หน้า 72-73.

[2] ผ่องพรรณ บัณฑรานนท์, "ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม (ปี 2510) ที่หวังจะได้รับจากบริการแนะแนวของวิทยาลัย," (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2511), หน้า 91-94.

ผลปรากฏว่า บริการรวบรวมข้อมูลนั้น นักศึกษาส่วนมากเต็มใจให้รายละเอียดเกี่ยวกับตนเองมากที่สุด ทั้งนี้เพราะทราบว่าจะเป็นประโยชน์ต่อตัวเองและการเรียนของตน ในด้านบริการสนเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับบริการเกี่ยวกับการสร้างเสริมบุคลิกภาพ การปรับตัวทางสังคม การดำเนินชีวิตในวิทยาลัย ตลอดจนการศึกษาขั้นสูงต่อไป และการออกไปประกอบอาชีพ ซึ่งได้รับบริการเหล่านี้จากบริการด้านสนเทศพอประมาณ และเห็นว่าการปฐมนิเทศให้ประโยชน์มากที่สุด ในด้านบริการให้คำปรึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการรับคำปรึกษาในปัญหาการสร้างเสริมบุคลิกภาพการสังคมกับเพื่อน ครูอาจารย์ ตลอดจนภายในครอบครัว และการศึกษาต่อ นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้วิทยาลัยมีบริการจัดหางานให้ทำ และต้องการทุนมากที่สุด ส่วนบริการติดตามผลและประเมินผล นักศึกษาส่วนใหญ่ยินดีให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการให้รายละเอียดต่าง ๆ ที่วิทยาลัยต้องการ และจากการติดตามผล พบว่า นักศึกษาส่วนมากได้รับประโยชน์จากบริการแนะแนวพอประมาณ

ในปีถัดไป คือปี พ.ศ. 2512 วันเพ็ญ ชีรสวัสดิ์ [1] ได้ศึกษาความเห็นและความต้องการของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ว่ามีต่อบริการแนะแนวของวิทยาลัยนั้นอย่างไร ผลปรากฏว่า บริการที่พักอาศัยส่วนมากรู้สึกพอใจ นิสิตส่วนใหญ่ยังไม่พอใจในบริการสนเทศ บริการสุขภาพอนามัย บริการให้คำปรึกษาหารือและการอบรม บริการจัดหางานและเงินทุนต่าง ๆ ในด้านกิจกรรม นิสิตส่วนมากมีความรู้สึกไม่พอใจในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ รู้สึกว่ากิจกรรมทำให้เสียเวลาเรียน และนิสิตส่วนมากได้รับคำชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบแบบแผนของการจัดกิจกรรมไม่ชัดเจนพอ นิสิตส่วนน้อยที่เห็นว่า กิจกรรมที่จัดให้ ประโยชน์ทางด้านสติปัญญา และการอยู่ร่วมกันอย่างประชาธิปไตย

---

[1] วันเพ็ญ ชีรสวัสดิ์, "ความคิดเห็นและความต้องการของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน (ปีการศึกษา 2510) เกี่ยวกับบริการแนะแนวของวิทยาลัยในปัจจุบัน" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2512), หน้า 41-43.

ในปี พ.ศ. 2513 เฉลิมศักดิ์ สุภาผล [1] ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดบริการอาหารกลางวันที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อปีการศึกษา 2513 เพื่อทราบความเห็นของผู้ใช้บริการและผู้เกี่ยวข้อง และศึกษาปัญหาการจัดบริการอาหารกลางวันทั้งที่วิทยาลัยจัดเอง และที่เอกชนจัด รวมทั้งข้อเสนอแนะการปรับปรุงบริการ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคคลที่ทำงานในวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร คือ อาจารย์ 60 คน นิสิต 140 คน คณะกรรมการอาหาร 10 คน และคนครัว 8 คน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า บริการอาหารกลางวันควรได้รับการปรับปรุงเกี่ยวกับ คุณค่าทางโภชนาการ สุขลักษณะ เสิฟอาหารให้เร็วขึ้น จัดอาหารให้พอกับความต้องการ ให้มีอาหารหลาย ๆ อย่าง ไม่ควรให้อาหารซ้ำบ่อย ๆ กวดขันความสะอาดของผู้สัมผัสอาหาร ปรับปรุงอุปกรณ์ที่ใช้ให้ดีขึ้น ขยายเวลาจำหน่ายอาหารให้มากขึ้น โรงครัวควรปรับปรุงให้ป้องกันสัตว์ต่าง ๆ ได้ดี รักษาความสะอาดของโต๊ะม้านั่ง รวมทั้งจัดหาเพิ่มเติมขึ้นอีกด้วย

พ.ศ. 2521 ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ [2] ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดบริการเพื่อนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามของ วชิรญา บัวศรี ได้ข้อสรุปว่า งานบริการทุนการศึกษาและจัดหางานมีความสำคัญเป็นอันดับ 2 แต่ลำดับความพอใจและคุ้นเคยของบริการนี้อยู่ในอันดับที่ 7 และ 8 ตามลำดับ ส่วนงานบริการที่พักอาศัยและอาหาร นักศึกษามีความคุ้นเคย เป็นอันดับ 1 มีความพอใจและให้ความสำคัญเป็นอันดับ 3 สำหรับกิจกรรมนิสิตนักศึกษาให้ความสำคัญเป็นอันดับ 8 ความคุ้นเคยกับบริการนั้นเป็นอันดับ 2 และความพอใจเป็นอันดับ 4 บริการทะเบียนและสถิตินักศึกษามีความพอใจเป็นอันดับ 1

---

[1] เฉลิมศักดิ์ สุภาผล, "การศึกษาการจัดอาหารกลางวันที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร จังหวัดพระนคร (ปีการศึกษา 2523)" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513), หน้า 72-73.

[2] ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, การจัดบริการเพื่อนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์, 2521).

มีความคุ้นเคยเป็นอันดับ 3 และให้ความสำคัญเป็นอันดับ 5 สำหรับบริการให้คำปรึกษาแนะแนวนักศึกษามีความพอใจเป็นอันดับ 5 ความคุ้นเคยเป็นอันดับ 6 และให้ความสำคัญเป็นอันดับ 7 นอกจากนี้บริการต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวินัยนักศึกษาให้ความสำคัญ ความคุ้นเคยกับบริการและความพอใจในคุณภาพเป็นอันดับ 6, 7 และ 8 ตามลำดับ

ข. ผลการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริการนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ

ในปี พ.ศ. 2511 ไพศาล หวังพานิช [1] ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาว่ากิจกรรมนอกชั้นเรียน ทั้งในและนอกวิทยาลัยของนิสิตประเภทใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ต่อผลการเรียนที่ดี และไม่ดีของนิสิตชายและหญิง ผลการวิจัย พบว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนของนิสิต ได้แก่ การเข้าร่วมชุมนุมวิชาการ การอ่านหนังสือพิมพ์ หรือวารสารเป็นประจำ การดูภาพยนตร์ การช่วยเหลือเพื่อนเรื่องการเรียน การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี เป็นต้น ส่วนกิจกรรมที่หน่วงเหนี่ยวการเรียน ได้แก่ การสอนพิเศษนอกเวลาเรียน การเงินฝืดเคือง ไม่ชอบวิชาหมวดคณิตศาสตร์ และภาษา การทำหนังสือวารสารของห้องหรือวิทยาลัย

อีก 2 ปีถัดมา วิรัช กมุทมาศ [2] ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร และสวัสดิการในโรงเรียนและวิทยาลัย ตามโครงการเงินกู้เพื่อ

---

[1] ไพศาล หวังพานิช, "ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมนอกชั้นเรียนกับผลการเรียนของนิสิตปีที่ 3 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร (ปีการศึกษา 2510)" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2511), หน้า 62-64.

[2] วิรัช กมุทมาศ, "การประเมินผลการจัดบริการแนะแนวกิจกรรมเสริมหลักสูตรและสวัสดิการในโรงเรียนและวิทยาลัย ตามโครงการเงินกู้เพื่อบัณฑิตอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2508)" บทคัดย่องานวิจัยการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513), หน้า 71.

บัณฑิตอาชีวศึกษา พ.ศ. 2508 โดยการสัมภาษณ์ ครู อาจารย์ และนักเรียน ประกอบกับการสังเกต โดยผู้วิจัยเอง ผลการศึกษาที่สำคัญ ๆ ปรากฏว่า บุคลากรแนะแนวที่มีวุฒิและประสบการณ์เพียงพอนั้นยังมีน้อย โรงเรียนและวิทยาลัยส่วนใหญ่จัดให้มีบริการปฐมนิเทศแก่นักเรียนใหม่ แต่ยังขาดหนังสือคู่มือนักเรียน เพื่อชี้แจงเรื่องต่าง ๆ และร้อยละ 80 ของโรงเรียนและวิทยาลัยทั้งหมด มีการปัจฉิมนิเทศและแนะนำอาชีพในการสมัครงาน บริการให้คำปรึกษาหารือเพื่อช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลนั้นยังไม่ได้จัดขึ้น โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน การจัดหางานพิเศษให้นักเรียนทำ และการให้คำปรึกษาหารือในด้านการเงิน โรงเรียนต่าง ๆ ยังจัดทำน้อยมาก บริการรวบรวมข้อมูลในระเบียนสะสมยังจัดทำได้ไม่กว้างขวางพอ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเป็นหน่วยใหญ่ ๆ รวม ๆ กันไป ไม่ได้แยกเป็นชุมนุม กิจกรรมที่จัดขึ้นส่วนมากคือ คณะกรรมการนักเรียน กิจกรรมเกี่ยวกับกีฬา บันเทิง สมาคม วารสาร บางแห่งมีชุมนุมวิชาการ และชุมนุมวรรณศิลป์ นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนับสนุนและร่วมมือในกิจกรรมเป็นอันดี ในด้านสวัสดิการที่จัด ได้แก่ การจัดอาหาร การพยาบาล หอพักนักเรียน แต่ก็ยังไม่ได้จัดในทุกสถานศึกษา

ในปี พ.ศ. 2517 วชิรญา บัวศรี [1] ได้วิเคราะห์การบริการนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยให้แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาลัยวิชาการศึกษา (ประสานมิตร) วิทยาลัยวิชาการศึกษา (บางเขน) โดยศึกษากลุ่มผู้บริหาร กลุ่มคณาจารย์ และกลุ่มนิสิตนักศึกษา ใช้แบบสอบถามปรับปรุงจากของ ลอรีน อี. ฟิสซ์เจอรัล (Laurine E. Fitzgerald) ปี ค.ศ. 1959 และ วิลเลียม พอร์เตอร์ อีเมอร์สัน (William Porter Emerson) ปี ค.ศ. 1971 พบว่า

---

[1] Vajiraya Buasri, "An Analysis of Student Personnel Services in Selected Universities in Thailand," p. 5.

1. มี 3 มหาวิทยาลัย ที่ได้แต่งตั้งรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา เป็นผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบกองกิจการนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัย อีก 3 สถาบัน มีคณบดีสำหรับนิสิตนักศึกษาชาย และบางแห่งมีคณบดีของนิสิตนักศึกษาหญิงรับผิดชอบกิจการนิสิตนักศึกษา

2. กลุ่มผู้บริหารได้ให้ความสำคัญในการจัดบริการเพื่อนิสิตนักศึกษาในทุกด้าน ยกเว้นบ้านพักและบริการด้านอาหารมากกว่าอีก 2 กลุ่ม กลุ่มคณาจารย์ได้ให้คะแนนบ้านพักและอาหารเป็นบริการที่มีความคุ้นเคยมากที่สุด ในขณะที่กิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นบริการที่คุ้นเคยน้อยที่สุด กลุ่มนิสิตนักศึกษาให้คะแนนการจัดบริการทั้งหมด ยกเว้นบริการบ้านพักและอาหาร ว่า เป็นบริการที่มีความคุ้นเคยน้อยมาก โดยทั่วไปคะแนนของนิสิตนักศึกษาต่ำกว่าอีก 2 กลุ่ม

3. ในด้านความสำคัญของการจัดบริการ ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นเหมือนกัน ยกเว้นเรื่องการบันทึกข้อมูล กล่าวคือ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มคณาจารย์ให้คะแนนสูงกว่าโดยทั่วไปทั้ง 3 กลุ่ม ให้คะแนนในบริการทุกด้าน ยกเว้นกิจกรรมนิสิตนักศึกษามากกว่า 4 ใน 5 ของเสกล แสดงว่าการจัดบริการเพื่อนิสิตนักศึกษามีความสำคัญต่อพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา

4. เกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดบริการ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มผู้ตอบทั้ง 3 กลุ่ม ในด้านกิจกรรมนิสิตนักศึกษา กลุ่มนักศึกษาให้คะแนนต่ำกว่าอีก 2 กลุ่ม แสดงว่ากิจกรรมนี้จำเป็นต่อการปรับปรุงในสถาบันทั้ง 3 กลุ่ม เห็นด้วยกับสัมฤทธิผลในทุกด้านของการจัดบริการ แต่ในเรื่องทุน การจัดหางาน และกิจกรรมนิสิตนักศึกษายังประสบความสำเร็จในเกณฑ์ที่ต่ำ

5. ประเภทของสถาบันมีผลต่อความคุ้นเคยกับการจัดบริการระหว่างสถาบันนิสิต-นักศึกษาเดินมาเรียน กับสถาบันที่นิสิตนักศึกษามีหอพักอาศัย นิสิตนักศึกษาที่อยู่ในสถาบันที่มีหอพักให้คะแนนในทุกด้านของการจัดบริการสูงกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการบ้านพักและอาหาร และบริการด้านอนามัยในเสกลวัดความคุ้นเคย ในเสกลวัดประสิทธิผล นิสิตนักศึกษาที่อยู่ในสถาบันที่มีหอพักให้คะแนนบริการบ้านพักและอาหาร บริการสุขภาพและวินัยสูงกว่า แต่ในขณะเดียวกันให้คะแนนบริการให้คำปรึกษากิจกรรมนิสิตนักศึกษา ทุน และบริการอื่น ๆ มีประสิทธิผลน้อยกว่า